

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธนาคาร) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควร ในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากธนาคาร ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2 การรับรู้ผลจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทยในส่วนของผู้ถือหุ้น หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปิดเผยข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติเฉพาะธุรกิจธนาคารกลาง ดังนั้นงบการเงินนี้จึงเหมาะที่จะใช้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะของธนาคารเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องนี้

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีแต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกธนาคารหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของธนาคาร

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของธนาคาร

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปร่วมกับความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้ธนาคารต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่า งบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายประจักษ์ บุญยัง)
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายศตวรรษ บุญไทย์)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 5

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	6	450,322,072,959	540,283,724,301
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	7	66,948,623,946	72,037,893,030
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	8	4,088,396,717,200	3,914,953,603,942
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	9	6,029,744,026	6,521,534,736
สินทรัพย์อื่น	10	408,026,033,451	301,584,262,637
รวมสินทรัพย์		<u>5,019,723,191,582</u>	<u>4,835,381,018,646</u>
หนี้สินและส่วนของทุน			
เงินรับฝาก	11	494,872,734,055	555,623,352,580
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	12	40,498,638,655	43,744,692,234
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	13	551,855,000,000	578,910,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	14	5,022,215,126,931	4,537,253,830,824
หนี้สินอื่น	15	381,556,402,826	290,269,832,756
รวมหนี้สิน		<u>6,490,997,902,467</u>	<u>6,005,801,708,394</u>

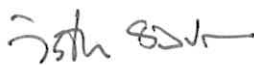
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2562	2561
หนี้สินและส่วนของทุน (ต่อ)			
ส่วนของทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	16	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	17	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	18	(429,860,471,164)	(241,093,823,236)
ขาดทุนสะสม	19	(1,069,366,246,596)	(957,278,873,387)
รวมส่วนของทุน		(1,471,274,710,885)	(1,170,420,689,748)
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		5,019,723,191,582	4,835,381,018,646

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายวิโรจน์ สันติประภาพร)

ผู้ว่าการ

(นางรินวลัย ภัทรเจียรชัย)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2562	2561
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		106,733,700,749	108,535,549,485
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ		30,636,778,504	-
ค่าธรรมเนียม		576,140,514	560,814,711
รายได้อื่น		4,081,795,730	922,501,705
รวมรายได้		142,028,415,497	110,018,865,901
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย		92,196,956,659	89,759,297,823
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		152,542,376,496	65,619,342,175
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ		-	17,933,784,372
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		5,304,657,689	5,152,640,978
ค่าใช้จ่ายอื่น	20	3,826,923,764	8,611,975,932
รวมค่าใช้จ่าย		253,870,914,608	187,077,041,280
ขาดทุนสุทธิ		(111,842,499,111)	(77,058,175,379)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
ขาดทุนสุทธิ	(111,842,499,111)	(77,058,175,379)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน		
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
ส่วนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจาก		
การตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	(188,766,647,928)	(76,110,095,947)
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน		
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
ขาดทุนจากการประมาณการตาม		
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(244,874,098)	(800,982,528)
รวมขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ	(189,011,522,026)	(76,911,078,475)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	(300,854,021,137)	(153,969,253,854)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

		เงินสำรอง	เงินสำรองอันเกิด	หน่วย : บาท		
	เงินจัดสรร	เพื่อรักษาระดับ	จากการตีราคา			
	ทุนประเดิม	ตามกฎหมาย	กำไรนำส่งรัฐ	สินทรัพย์และหนี้สิน	ขาดทุนสะสม	รวม
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2561	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(164,983,727,289)	(879,419,715,480)	(1,016,451,435,894)
ขาดทุนสุทธิ	-	-	-	-	(77,058,175,379)	(77,058,175,379)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	(76,110,095,947)	(800,982,528)	(76,911,078,475)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2561	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(241,093,823,236)	(957,278,873,387)	(1,170,420,689,748)
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2562	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(241,093,823,236)	(957,278,873,387)	(1,170,420,689,748)
ขาดทุนสุทธิ	-	-	-	-	(111,842,499,111)	(111,842,499,111)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	(188,766,647,928)	(244,874,098)	(189,011,522,026)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2562	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(429,860,471,164)	(1,069,366,246,596)	(1,471,274,710,885)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ขาดทุนสุทธิ	(111,842,499,111)	(77,058,175,379)
รายการปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	739,790,718	751,959,535
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	1,327,183	(4,919,034)
สินทรัพย์ระหว่างทำตัดจำหน่าย	3,171,406	13,865,480
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ	(30,636,778,504)	17,933,784,372
ดอกเบี้ยรับ	(106,733,700,749)	(108,535,549,485)
ดอกเบี้ยจ่าย	92,196,956,659	89,759,297,823
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนต้นทุนสินทรัพย์และหนี้สิน		
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(132,460,363,412)	1,280,745,190
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เพื่อขาดทุนจากภาระรับขายฝาก	(9,558,832)	(26,327,335)
รายได้ค่ารับเพิ่มขึ้นสุทธิ	(661,799,049)	(34,245,461)
ค่าใช้จ่ายค่าจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	62,799,574	(121,385,098)
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าลดลงสุทธิ	22,320,328	5,751,057
	(289,318,333,789)	(76,035,198,335)
เงินสดรับดอกเบี้ย	98,077,294,780	104,536,887,014
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(57,236,997,146)	(63,869,735,756)
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน		
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	(248,478,036,155)	(35,368,047,077)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : บาท	
หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	96,255,557,699	265,750,943,080
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	(141,255,806)	(8,347,892,309)
สินทรัพย์อื่น	8,071,735,527	27,010,914,915
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	(60,739,149,191)	199,512,263,834
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	(27,055,000,000)	19,651,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	389,852,890,661	(12,484,275,651)
หนี้สินอื่น	(10,863,709,527)	(11,562,051,559)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	146,903,033,208	444,162,855,233
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ในประเทศ	(37,649,559,502)	(84,426,928,892)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในประเทศ	80,180,000,000	25,451,000,000
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ต่างประเทศ	(5,179,001,213,502)	(9,708,901,139,220)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศ	4,987,271,469,129	9,090,749,211,344
เงินสดจ่ายจากการซื้ออาคารและอุปกรณ์	(464,436,259)	(293,419,091)
เงินสดรับจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	818,383	4,930,912
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(149,662,921,751)	(677,416,344,947)
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด	(2,685,550,467)	8,213,341,239
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ	(5,445,439,010)	(225,040,148,475)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	323,311,127,090	548,351,275,565
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	6 317,865,688,080	323,311,127,090

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธปท.) โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลาง เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของ ธปท. ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ธปท. โดยมาตรา 54 กำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป ทั้งนี้ หลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หมายถึง มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงแนวปฏิบัติที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหาร ธปท. ต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณการ และข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกโดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

งบการเงินนี้เป็นงบการเงินของ ธปท. โดยไม่รวมทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

3.1.1 รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชีเป็นการเฉพาะ ส่วนรายได้อื่นที่มีใช้รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.1.2 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ค่าใช้จ่ายอื่นที่มีใช้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการฝากเงินในต่างประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยติดลบแสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

3.2 การรับรู้ผลจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ณ วันสิ้นงวด จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนกองทุน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

3.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงานตามแนวทางปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของคุณ

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน การคำนวณต้นทุนเงินตราต่างประเทศใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายการเงินตราต่างประเทศที่ได้มาแต่ละสกุลเงินเป็นรายวัน เพื่อเป็นต้นทุนของรายการขายในวันนั้น ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่น ซึ่งคณะกรรมการ ธปท. กำหนดโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ธปท.

3.4 ตราสารอนุพันธ์

ตราสารอนุพันธ์เป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรอง และใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคา อัตราแลกเปลี่ยน และอัตราดอกเบี้ย แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมที่แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของคุณ ทั้งนี้ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการปิดสถานะก่อนสัญญาครบกำหนด หรือใช้สิทธิตามสัญญา หรือสัญญาครบกำหนด หรือเมื่อมีการชำระส่วนต่างของราคา

3.5 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารสภาพคล่อง ถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล และมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินสกุลเดียวกันกลับคืนในอนาคต แสดงด้วยมูลค่าสุทธิของภาระคงค้างที่แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าภาระคงค้างแสดงเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของคุณ และทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา

สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารเงินสำรอง ใช้นโยบายการบัญชีที่กำหนดในข้อ 3.4

3.6 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในประเทศ เป็นหลักทรัพย์ที่ ธปท. ถือไว้จนครบกำหนด เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

หลักทรัพย์ต่างประเทศ เป็นหลักทรัพย์ที่ ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ รวมถึงส่วนที่บริหารโดยผู้จัดการทุนภายนอก แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของคุณ และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น

ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดินแสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการให้ประโยชน์เกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

<u>ประเภทสินทรัพย์</u>	<u>อายุการให้ประโยชน์</u>
อาคาร สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5-20 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ มีการทบทวนทุกสิ้นปี

3.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ 5-10 ปี

3.9 สินทรัพย์มรดกทางวัฒนธรรม

อปท. มีวัตถุพิพิธภัณฑสถานซึ่งเป็นสินทรัพย์มรดกทางวัฒนธรรม เช่น เหยี่ยวโบราณ ธนบัตรโบราณ และผ้าโบราณ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อและการรับบริจาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานของ อปท. แต่ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินการกิจการตามบทบาทหน้าที่ของธนาคารกลาง ทั้งนี้ วัตถุพิพิธภัณฑสถานที่ได้จากการจัดซื้อตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ด้วยราคาทุนตามจำนวนเงินที่ซื้อ และแสดงรายการภายใต้สินทรัพย์อื่น อย่างไรก็ตาม วัตถุพิพิธภัณฑสถานที่ได้จากการรับบริจาค อปท. ไม่ได้บันทึกบัญชี แต่ได้มีการจัดทำทะเบียนวัตถุพิพิธภัณฑสถานที่ได้รับบริจาคไว้เพื่อควบคุมสินทรัพย์ทุกรายการ

3.10 การยืมตราสารหนี้

อปท. ยืมตราสารหนี้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ/หรือนิติบุคคลอื่นตามที่ อปท. กำหนด และออกตราสารหนี้ อปท. ให้ผู้ให้ยืมตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย

อปท. จะรับรู้ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และเปิดเผยจำนวนตราสารหนี้ที่ยืมเป็นภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และกรณี อปท. นำตราสารหนี้ที่ยืมไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน อปท. จะแสดงสิทธิที่จะได้รับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืนด้วยมูลค่าตามสัญญาไว้ในสินทรัพย์อื่น และแสดงภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้ไว้ในหนี้สินอื่น

3.11 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.11.1 โครงการสมทบเงิน

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ ธปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว เงินส่วนที่ ธปท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าวรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.11.2 โครงการผลประโยชน์

โครงการผลประโยชน์ ประกอบด้วย โครงการบำเหน็จบำนาญ ตามข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน ตามระเบียบ ธปท. เรื่อง การรักษาพยาบาล

ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) แสดงเป็นหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยมูลค่าปัจจุบัน และรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดขึ้น

4. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลใช้บังคับในอนาคต

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท. และจะมีผลใช้บังคับกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป มีดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

ธปท. ประเมินผลกระทบของการถือปฏิบัติมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวแล้ว ไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาถือปฏิบัติ

5. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในปี 2562 ธปท. ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เพื่อให้งบการเงินสะท้อนฐานะการเงินและผลการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะธนาคารกลางอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น นโยบายการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงสรุปได้ ดังนี้

5.1 เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีหลักทรัพย์จากการบัญชีวันชำระ (Settlement Date Accounting) เป็นการบัญชีวันซื้อขาย (Trade Date Accounting)

5. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี (ต่อ)

5.2 เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของธุรกรรมสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ จากเดิมถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล ซึ่งจะทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา มาเป็นตราสารอนุพันธ์ ซึ่งแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการที่ราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนลงทุน และรับรู้เป็นกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อมีการส่งมอบเงินตราต่างประเทศตามสัญญา

ทั้งนี้ ธปท. ไม่สามารถระบุผลกระทบสะสมที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีได้ เนื่องจาก ธปท. มีจำนวนธุรกรรมที่เป็นเงินตราต่างประเทศในระหว่างปีมากและมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติในการคำนวณต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินตราต่างประเทศสะสมแต่ละรายการและรายการที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังสำหรับแต่ละรายการ ธปท. จึงใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

6. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	49,946	75,332
เงินฝากในประเทศ (ประเภทฝากคืนเมื่อทวงถาม)	14	3
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทฝากคืนเมื่อทวงถาม)	267,906	247,976
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	317,866	323,311
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากพิเศษ)	132,456	216,973
รวม	<u>450,322</u>	<u>540,284</u>

เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) จำนวน 132,191 ล้านบาท ธปท. ฝากไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ถือไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

7. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
สิทธิซื้อส่วนสำรอง		
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	134,064	144,809
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(4,875)	(14,007)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	<u>(103,489)</u>	<u>(103,042)</u>
	25,700	27,760
สิทธิพิเศษถอนเงิน	<u>41,249</u>	<u>44,278</u>
รวม	<u>66,949</u>	<u>72,038</u>

8. เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
หลักทรัพย์ในประเทศ - แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย		
พันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	<u>361,002</u>	<u>405,561</u>
รวมหลักทรัพย์ในประเทศ	<u>361,002</u>	<u>405,561</u>
หลักทรัพย์ต่างประเทศ - แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ตัวเงินคลังและตราสารหนี้ระยะสั้น	374,035	603,265
พันธบัตรและตราสารหนี้ระยะยาว	3,057,836	2,831,775
เงินลงทุนอื่น	<u>295,524</u>	<u>74,353</u>
รวมหลักทรัพย์ต่างประเทศ	<u>3,727,395</u>	<u>3,509,393</u>
รวม	<u>4,088,397</u>	<u>3,914,954</u>

9. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท								
	2562								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	สุทธิ
ที่ดิน	2,193	-	-	2,193	-	-	-	-	2,193
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	5,561	32	38	5,555	3,429	201	36	3,594	1,961
อุปกรณ์	4,959	203	206	4,956	2,951	435	205	3,181	1,775
สินทรัพย์ระหว่างทำ	<u>189</u>	<u>445</u>	<u>533</u>	<u>101</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>101</u>
รวม	<u>12,902</u>	<u>680</u>	<u>777</u>	<u>12,805</u>	<u>6,380</u>	<u>636</u>	<u>241</u>	<u>6,775</u>	<u>6,030</u>

	หน่วย : ล้านบาท								
	2561								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	สุทธิ
ที่ดิน	2,193	-	-	2,193	-	-	-	-	2,193
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	5,236	325	-	5,561	3,218	211	-	3,429	2,132
อุปกรณ์	4,641	366	48	4,959	2,561	437	47	2,951	2,008
สินทรัพย์ระหว่างทำ	<u>671</u>	<u>272</u>	<u>754</u>	<u>189</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>189</u>
รวม	<u>12,741</u>	<u>963</u>	<u>802</u>	<u>12,902</u>	<u>5,779</u>	<u>648</u>	<u>47</u>	<u>6,380</u>	<u>6,522</u>

ค่าเสื่อมราคาประจำปี 2562 และ 2561 มีจำนวน 636 ล้านบาท และ 648 ล้านบาท ตามลำดับ

10. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ลูกหนี้จากการขายหลักทรัพย์ที่ยังไม่ได้รับชำระ	127,271	-
สิทธิรับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืน	114,589	139,331
สินทรัพย์ส่งมอบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	108,364	117,049
อื่น ๆ	<u>57,802</u>	<u>45,204</u>
รวม	<u>408,026</u>	<u>301,584</u>

สินทรัพย์อื่น ๆ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จำนวน 57,802 ล้านบาท และ 45,204 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งมีราคาตามบัญชีเท่ากับ 433 ล้านบาท และ 217 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงานต่าง ๆ ซึ่งมีราคาทุน ยกมาต้นปี จำนวน 1,729 ล้านบาท เพิ่มขึ้นระหว่างปี จำนวน 320 ล้านบาท ค่าตัดจำหน่ายสะสม จำนวน 1,616 ล้านบาท และค่าตัดจำหน่ายประจำปี 2562 จำนวน 104 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังรวมถึงที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ดินจังหวัดนครราชสีมา และที่ดินจังหวัดระยอง มูลค่าตามบัญชีรวม จำนวน 273 ล้านบาท ซึ่งเดิม ธปท. มีวัตถุประสงค์ถือไว้เพื่อใช้ดำเนินงาน แต่ต่อมาไม่ได้ใช้ประโยชน์ ธปท. จึงได้อนุมัติให้ขายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว

11. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เงินรับฝากแบบไม่มีดอกเบี้ย		
เงินรับฝากจากรัฐบาล	338,847	382,454
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	135,154	141,915
เงินรับฝากอื่น	<u>3,447</u>	<u>7,780</u>
รวมเงินรับฝากแบบไม่มีดอกเบี้ย	477,448	532,149
เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย	<u>17,425</u>	<u>23,474</u>
รวม	<u>494,873</u>	<u>555,623</u>

เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย เป็นเงินรับฝากที่ ธปท. รับฝากจากสมาชิกสถาบันการเงินโดยจ่ายดอกเบี้ย เพื่อเป็นช่องทางให้สถาบันการเงินใช้ปรับสภาพคล่องสั้นวัน และ ธปท. ใช้ควบคุมดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ให้เหมาะสมในการส่งผ่านนโยบายการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาลาดการเงิน

12. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวน 970 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 40,499 ล้านบาท และ 43,745 ล้านบาท ตามลำดับ

13. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มียอดคงค้างจำนวน 551,855 ล้านบาท และ 578,910 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมในประเทศทั้งจำนวน

14. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
พันธบัตร ธปท.		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	2,867,098	2,457,494
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	902,017	1,010,073
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	<u>(83,500)</u>	<u>(65,333)</u>
รวมพันธบัตร ธปท.	3,685,615	3,402,234
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	<u>1,336,600</u>	<u>1,135,020</u>
รวม	<u>5,022,215</u>	<u>4,537,254</u>

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออก ประกอบด้วย พันธบัตร ธปท. และตราสารหนี้ ธปท. อื่น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย โดยในปี 2562 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 60,589 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. อื่น จำนวน 20,687 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

15. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	4,875	14,007
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	103,489	103,042
เจ้าหนี้จากการซื้อหลักทรัพย์ที่ยังไม่ได้ชำระ	118,138	-
ภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้	114,589	139,331
หนี้สินสุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	15,473	12,882
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	7,778	7,832
อื่น ๆ	<u>17,214</u>	<u>13,176</u>
รวม	<u>381,556</u>	<u>290,270</u>

15. หนี้สินอื่น (ต่อ)

หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 7,778 ล้านบาท ประกอบด้วย หนี้สินตามโครงการบำเหน็จบำนาญ 5,151 ล้านบาท และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน 2,627 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	7,832	7,290
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	126	138
ต้นทุนดอกเบี้ย	174	135
ผลประโยชน์ที่จ่ายและโอนระหว่างปี	(599)	(532)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	<u>245</u>	<u>801</u>
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>7,778</u>	<u>7,832</u>
ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
	2562	2561
อัตราคิดลด	2.40% - 7.41%	1.86% - 5.77%
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	6.50%	6.50%
อัตราแนวโน้มต้นทุนการรักษาพยาบาล	2.00%	2.00%
อายุขัย	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2560	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2560

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
อัตราคิดลด		
อัตราเพิ่มขึ้น 1%	(740)	(783)
อัตราลดลง 1%	868	925

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์ที่คำนวณจากภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ซึ่งคาดว่าจะจ่ายชำระในอนาคตก่อนการคิดลด สำหรับจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายชำระในช่วงเวลา 10 ปี มีจำนวน 6,335 ล้านบาท จากจำนวนหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ที่มีจำนวน 7,778 ล้านบาท

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 1 ปี	515	487
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี ถึง 5 ปี	2,343	2,190
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 5 ปี ถึง 10 ปี	3,477	3,296

16. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าว แสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,308 ล้านบาท ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีรายการเคลื่อนไหวในบัญชีดังกล่าว

17. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มียอดคงเหลือ จำนวน 624 ล้านบาท เป็นเงินสำรองที่สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2533 - 2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

18. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สิน		
ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(515,017)	(256,078)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	78,335	15,924
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	6,822	(931)
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญาซื้อขายฝาก	(1)	(9)
รวม	<u>(429,861)</u>	<u>(241,094)</u>

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 (2) แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

19. ขาดทุนสะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ธปท. มียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม จำนวน 1,069,366 ล้านบาท และ 957,279 ล้านบาท ตามลำดับ รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

สาเหตุการขาดทุนในปี 2562 เกิดจากผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการจ่ายดอกเบี้ยเพื่ออุดหนุนสภาพคล่องในการดำเนินนโยบายการเงิน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของ ธปท. ในการดูแลเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ผลขาดทุนสะสมดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของธนาคารแห่งประเทศไทย

20. ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์	605	5,419
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	740	752
ค่าจัดการลงทุนโดยผู้จัดการทุนภายนอก	821	848
อื่น ๆ	<u>1,661</u>	<u>1,593</u>
รวม	<u>3,827</u>	<u>8,612</u>

ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์เป็นผลจากการทำธุรกรรมสัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts) ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ และใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ย

21. ผลตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในปี 2562 และ 2561 ธปท. ได้จ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้บริหารตั้งแต่ระดับรองผู้ว่าการขึ้นไปและคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. ธปท. ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน สั่งการและควบคุมการดำเนินการของ ธปท. จำนวน 65 ล้านบาท และ 62 ล้านบาท ตามลำดับ

22. ภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ธปท. มีภาระผูกพัน ดังนี้

22.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 3,814 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 3,847 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

นอกจากนี้ ธปท. มีภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายฝากเงินเยนญี่ปุ่น เทียบเท่า 1 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าวไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

22.2 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ โดยเป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 60,545 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 28,149 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 - 2564

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่าสุทธิจากภาระคงค้างของสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารสภาพคล่อง เป็นหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15 และแสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ เป็นสินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ภายใต้สินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 และหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

22.3 สัญญาสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Option Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาขายสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ เป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 479 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 464 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

22.4 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์หรือดัชนีราคาหลักทรัพย์ ในอนาคต โดยเป็นการซื้อหลักทรัพย์หรือดัชนีราคาหลักทรัพย์ เทียบเท่า 271 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายหลักทรัพย์ เทียบเท่า 249 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 นอกจากนี้ ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาขายอัตราดอกเบี้ยในอนาคต จำนวน 1 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 - 2565

22.5 สัญญาซื้อขายตราสารที่มีสินเชื่อนุนหลัง (To-be-announced)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายตราสารที่มีสินเชื่อนุนหลัง โดยเป็นการซื้อ หลักทรัพย์ เทียบเท่า 215 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

22.6 การยืมตราสารหนี้ (Securities Borrowing Facility)

ธปท. มีภาระผูกพันที่จะต้องส่งคืนตราสารหนี้ที่ยืมและภาระจากการออกตราสารหนี้ ธปท. เพื่อเป็น หลักประกัน จำนวน 114,633 ล้านบาท ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 - 2575 ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่าของการนำ ตราสารหนี้ที่ยืมไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืนไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 และหนี้สินอื่น ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

22.7 สัญญาความตกลงกับธนาคารกลางอื่น

22.7.1 ธปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement - ASA) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ตั้งแต่ปี 2520 ตามบันทึกข้อตกลงนี้ กรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ธปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือ ในวงเงิน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ 2 เท่าของวงเงินสมทบหรือไม่เกิน 600 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยในปี 2562 ธปท. ได้ต่ออายุข้อตกลงดังกล่าวออกไปอีก 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2564 ทั้งนี้ ในปี 2562 ธปท. และ คู่สัญญามีได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

22.7.2 ธปท. และกระทรวงการคลัง เป็นภาคีในสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่ การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation Agreement - CMIM) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่าง ประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2553 และได้ลงนามในสัญญาความตกลง มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคีฉบับปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2557 ส่งผลให้ ธปท. ต้องสมทบเงินช่วยเหลือในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาหรือมีแนวโน้ม จะประสบปัญหาทางการเงินในวงเงินไม่เกิน 9,104 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ ในวงเงิน 2.5 เท่า ของวงเงินสมทบ หรือไม่เกิน 22,760 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2562 ธปท. และคู่สัญญามีได้ มีการขอใช้วงเงินตามสัญญาดังกล่าว

22.7 สัญญาความตกลงกับธนาคารกลางอื่น (ต่อ)

22.7.3 ธปท. ลงนามในความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราฉบับที่ 4 (ฉบับปรับปรุง) กับธนาคารกลางญี่ปุ่น (ในฐานะตัวแทนกระทรวงการคลังญี่ปุ่น) เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินซึ่งกันและกันในประเทศประสบปัญหาหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหาทางการเงิน นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาเสถียรภาพตลาดการเงิน ตลอดจนสนับสนุนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างสองประเทศ ซึ่งภายใต้ความตกลงฉบับปรับปรุงใหม่นี้ ธนาคารกลางทั้งสองประเทศสามารถทำการแลกเปลี่ยน (Swap) สกุลเงินประเทศของตน (ได้แก่ บาทหรือเยน) เป็นดอลลาร์ สรอ. ได้ และ ธปท. สามารถแลกเปลี่ยนเงินบาทเป็นเงินเยนได้ นอกเหนือจากเงินดอลลาร์ สรอ. ด้วย โดยมีวงเงินสูงสุด 3,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมีอายุสัญญา 3 ปี ทั้งนี้ ในปี 2562 ธปท. และคู่สัญญามีได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

22.7.4 ธปท. ลงนามต่ออายุความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่น (บาท - หยวน) (Chinese Yuan/Thai Baht Bilateral Swap Arrangement - BSA) กับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าและการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ วงเงินรวม 70,000 ล้านดอลลาร์หรือเทียบเท่า 370,000 ล้านบาท โดยมีอายุสัญญา 3 ปี และเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม 2560 ทั้งนี้ ในปี 2562 ธปท. และคู่สัญญามีได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว และสถาบันการเงินในประเทศไทยมิได้เบิกถอนเงินหยวน (Usage) ภายใต้วงเงินดังกล่าวแต่อย่างใด

22.8 ภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ธปท. โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ดังนี้

22.8.1 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับใหม่ (New Arrangement to Borrow - NAB) วงเงิน 340 ล้านดอลลาร์พิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 470 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565

22.8.2 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ 2016 Borrowing Agreements ในรูปแบบ Note Purchase Agreement (NPA) วงเงิน 4,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ตามที่ ธปท. ได้เห็นชอบการขยายอายุวงเงินจากปี 2562 ออกไป 1 ปี ตามเงื่อนไขในสัญญา

23. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 686 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่ออดีตถึงที่สุด ความเสียหาย ซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธปท.

24. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นมา ธปท. ได้ยกระดับฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) เป็นสายบริหารความเสี่ยงองค์กร (สบส.) โดยแยกการดำเนินงานของงานบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน ออกจากงานบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภาพรวมและปฏิบัติการ เนื่องจากภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เพิ่มขึ้นโดยจัดตั้งเป็นฝ่ายบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (ฝสง.) และฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวม (ฝสภ.) ซึ่งดูแลงานด้านธรรมาภิบาลของ ธปท. ด้วย เพื่อให้ครอบคลุมงานภายในหน่วยงาน Governance Risk and Compliance

ทั้งนี้ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท. ยึดหลักการมีธรรมาภิบาล โดยจัดให้มีคณะกรรมการต่าง ๆ ทำหน้าที่ดูแลและจัดการการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) และ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากกรรมการ ธปท. ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ในภาพรวมของ ธปท. เพื่อสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ธปท. และผู้บริหารระดับสูงได้ตระหนักถึง ความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของ ธปท. ภายใต้การบริหารจัดการความเสี่ยง ที่มีธรรมาภิบาลและเป็นมาตรฐานสากล

24.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

24.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่อการเงินของ ธปท. มีดังนี้

24.1.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่ สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบาย การเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ในขณะที่หนี้สินส่วนใหญ่ของ ธปท. อยู่ในสกุลเงินบาท

24.1.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ย ภายในประเทศที่ ธปท. ต้องจ่ายอันเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศ

24.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

ในการบริหารจัดการเงินสำรองระหว่างประเทศจะคำนึงถึง ความมั่นคง สภาพคล่อง และ ผลประโยชน์ตอบแทนของสินทรัพย์ ตลอดจนความเสี่ยงในการบริหารจัดการเป็นสำคัญ ซึ่งการนำเงินสำรอง ระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศนั้นจะส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

24.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

24.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ (ต่อ)

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

- ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อวัดค่าตามสกุลเงินหลักที่มีความมั่นคงสูง
- ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

24.1.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด ซึ่งปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านตลาดอาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภทหลัก คือ อัตราดอกเบี้ย (Interest Rates) ซึ่งเกิดกับการลงทุนในตราสารหนี้ และอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rates) ซึ่งเกิดกับการลงทุนในสกุลเงิน และราคาหลักทรัพย์ (Equity Prices) ซึ่งเกิดกับการลงทุนในตราสารทุน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) ให้มีการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน และอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด รวมทั้งมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Tracking Error Limits) เพื่อควบคุมการบริหารที่เบี่ยงเบนออกจากดัชนีอ้างอิง ทั้งนี้ ธปท. มีระบบงานที่สามารถควบคุมติดตามการเบี่ยงเบนให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากลในการจัดทำเพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

24.1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ลดลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

24.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

24.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ (ต่อ)

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

- (1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำ
- (2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit Equivalent Exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
- (3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิต โดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง
- (4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

24.1.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดจากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่อง และการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

24.2 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ

ฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวมเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการพัฒนารอบเครื่องมือและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการของ ธปท. ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยมีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร และปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า ธปท. จะสามารถดำเนินงานให้บรรลุตามพันธกิจของ ธปท. ได้ โดย ธปท. มีแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ดังนี้

- (1) การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk Management) ธปท. ได้พัฒนารอบการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถบ่งชี้วิเคราะห์ และติดตามประเด็นความเสี่ยงสำคัญ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ และมาตรฐานด้าน IT ได้อย่างทันการณ์ นอกจากนี้ ยังได้พัฒนามาตรฐานการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ให้สอดคล้องกับแผนงานสำคัญของ ธปท. ที่จะเริ่มใช้งานในปี 2563 ได้แก่ การใช้บริการคลาวด์ (Cloud) และการใช้ Distributed Ledger Technology (DLT) ในด้านการรับมือต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นนั้น ธปท. มีการดำเนินงานสอดคล้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 และยกระดับการป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองอย่างต่อเนื่อง โดยได้เริ่มใช้งานระบบป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล (Data Leak Prevention) และเพิ่มความสามารถของระบบป้องกันภัยไซเบอร์ให้มีความเท่าทันต่อภัยคุกคามที่มี

24.2 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

ความซับซ้อน (Advanced Threat Protection) รวมทั้งมีการพัฒนาและทดสอบแผนตอบสนองภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเป็นประจำ และเสริมสร้างความตระหนักรู้ต่อภัยไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง โดยการทดสอบอีเมลปลอมแบบเสมือนจริง (Phishing Drill)

(2) การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Risk Management) ธปท. ได้พัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายเพื่อใช้สำหรับการติดตามและประเมินความเสี่ยง รวมทั้งพัฒนากลไกการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท. นอกจากนี้ ธปท. โดยฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวมในฐานะผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ ธปท. ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 อยู่ระหว่างการพัฒนาเครื่องมือและกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูล (Data Protection Risk Management) เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎหมายรวมถึงมาตรฐานสากล เช่น GDPR และ ISO 27701

(3) การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) ธปท. ได้พัฒนาการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ในปี 2562 ธปท. ได้รับการรับรองตามมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (ISO 22301:2012) สำหรับระบบการชำระเงินที่ ธปท. ดูแล (BAHTNET และ ICAS) โดย ธปท. ได้จัดทำนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินประจำปีที่ครอบคลุมแผนฉุกเฉินกรณีระบบงานสำคัญหยุดชะงักและการอพยพพนักงานไปยังศูนย์ปฏิบัติงานสำรองกรณีเกิดเหตุในเวลาทำการ แผนการอพยพหนีไฟและระงับอัคคีภัย แผนฉุกเฉินรองรับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงและปิดล้อม และการทดสอบการสื่อสารในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Call Tree) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ธปท. มีความพร้อมในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและสามารถดำเนินธุรกิจของธนาคารกลางได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือวิกฤตการณ์

เพื่อให้สามารถติดตามและรายงานความเสี่ยงสำคัญได้อย่างทันการณ์ ธปท. ได้ใช้เครื่องมือสำคัญในการบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ ดังนี้

(1) การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment - CSA) ธปท. กำหนดให้ทุกส่วนงานดำเนินการประเมินความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อบ่งชี้และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานและแผนงานของส่วนงาน และวิเคราะห์ผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

(2) ตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators - KRIs) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลของสถานะความเสี่ยง (Risk Exposure) ครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญ และมีการรายงานความเสี่ยงสำคัญและแนวโน้มความเสี่ยง (Risk Dashboard) ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขหรือป้องกันได้ทันทั่วทั้ง

24.2 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

(3) การรายงานเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Incident Reporting) ระบุ. กำหนดให้ส่วนงานที่ได้รับความเสียหายและส่วนงานที่รับผิดชอบโดยตรงรายงานเหตุการณ์ความเสียหาย (Loss Incident) หรือเหตุการณ์ที่สามารถหลีกเลี่ยงความเสียหายไว้ได้ (Near-miss) ผ่านช่องทางระบบการบริหารความเสี่ยง (Risk Management System - RMS) เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ในการวิเคราะห์และหาแนวทางควบคุมและมาตรการป้องกันเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เหมาะสมต่อไป

25. มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน

25.1 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินแยกแสดงตามลำดับชั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

2562				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	3,465,736	261,659	-	3,727,395
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	9	15,920	-	15,929
รวม	<u>3,465,745</u>	<u>277,579</u>	<u>-</u>	<u>3,743,324</u>
หนี้สินทางการเงิน				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	4	9,326	-	9,330
หนี้สินจากการรับขายฝาก	-	4	-	4
รวม	<u>4</u>	<u>9,330</u>	<u>-</u>	<u>9,334</u>

หน่วย : ล้านบาท

2561				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	3,244,398	264,995	-	3,509,393
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	200	848	-	1,048
รวม	<u>3,244,598</u>	<u>265,843</u>	<u>-</u>	<u>3,510,441</u>
หนี้สินทางการเงิน				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	93	790	-	883
หนี้สินจากการรับขายฝาก	-	22	-	22
รวม	<u>93</u>	<u>812</u>	<u>-</u>	<u>905</u>

25.1 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินแยกแสดงตามลำดับชั้น (ต่อ)

ในปี 2562 ธปท. ได้ทบทวนและปรับลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านสภาพคล่องของหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ และได้ปรับข้อมูลในปี 2561 เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ โดยไม่มีผลกระทบกับงบแสดงฐานะการเงินที่ได้รายงานไว้แล้ว ทั้งนี้ การปรับลำดับชั้นดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนขอบเขตการลงทุนของ ธปท.

25.2 ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและ ธปท. สามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า

ระดับ 2 เป็นราคาเสนอซื้อขายที่คำนวณโดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

ระดับ 3 เป็นราคาเสนอซื้อขายที่คำนวณจากแบบจำลองและเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้จากตลาดซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

25.3 วิธีการวัดมูลค่าและเทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ ใช้ราคาตลาดที่เผยแพร่โดยสถาบันที่เป็นที่ยอมรับในตลาดนั้น ๆ โดยพิจารณาจากสภาพคล่องของหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์นั้นเป็นสำคัญ กรณีที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สถาบันผู้เผยแพร่ข้อมูลราคาจะใช้ราคาอ้างอิงจากกลุ่มสถาบันการเงินผู้ค้าหลักทรัพย์โดยตรง กรณีที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่มีสภาพคล่องหรือในตลาดที่ไม่มีสภาพคล่อง ซึ่งไม่มีราคาตลาดที่น่าเชื่อถือ ผู้จัดทำข้อมูลราคาจะคำนวณมูลค่าด้วยแบบจำลองที่ใช้กันแพร่หลายโดยใช้ข้อมูลราคาตลาดของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เทียบเคียงกันได้

สำหรับมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ จะใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าโดยการคิดลดกระแสเงินสดและการใช้แบบจำลองที่มีใช้แพร่หลายในตลาด โดยข้อมูลที่น่านำมาใช้ประเมินมูลค่าจะเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้จากตลาด เช่น ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

26. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงินเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2563

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย (หน่วยงาน) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติเงินตรา

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงาน ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ ซึ่งทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปิดเผยข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติเฉพาะธุรกิจ ธนาคารกลาง ดังนั้น งบการเงินนี้เหมาะที่จะใช้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะของหน่วยงานเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติเงินตรา และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกหน่วยงาน หรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปรูเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปรูว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายประจักษ์ บุญยัง)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายศตวรรษ บุญไทย)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 5

ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	5	263,019,785,337	558,152,953,555
ทองคำ	6	226,064,139,829	205,674,123,905
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	7	2,063,463,430,075	1,827,858,244,623
สินทรัพย์อื่น	8	7,662,660,523	6,657,822,694
รวมสินทรัพย์		2,560,210,015,764	2,598,343,144,777
หนี้สินและส่วนของทุน			
ธนบัตรออกใช้ (บัญชีทุนสำรองเงินตรา)	9	1,909,484,734,789	1,859,484,734,789
หนี้สินอื่น	10	6,142,142,425	5,028,313,670
รวมหนี้สิน		1,915,626,877,214	1,864,513,048,459
ส่วนของทุน			
สำรองพิเศษ (สะสม)	11	733,840,720,331	763,853,958,268
ขาดทุนสุทธิสำหรับปี			
- สำรองพิเศษ	11	(89,257,581,781)	(30,023,861,950)
- ผลประโยชน์ประจำปี	12	-	-
รวมส่วนของทุน		644,583,138,550	733,830,096,318
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		2,560,210,015,764	2,598,343,144,777

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

(นายวิรไท สันติประภพ)

ผู้ว่าการ

(นางรินวลัย ภัทรเจียรชัย)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและการบัญชี

ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2562	2561
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		32,775,735,013	23,544,362,786
กำไรจากเงินลงทุนสุทธิ		35,817,375,979	-
กำไรจากทองคำสุทธิ		20,379,391,910	-
รายได้อื่น		811,962,245	183,274,767
รวมรายได้		<u>89,784,465,147</u>	<u>23,727,637,553</u>
ค่าใช้จ่าย			
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		175,150,793,290	40,837,371,093
ขาดทุนจากเงินลงทุนสุทธิ		-	3,827,591,288
ขาดทุนจากทองคำสุทธิ		-	4,721,675,148
ค่าธนบัตร		3,622,406,016	4,091,258,289
ค่าใช้จ่ายในการบริหารสินทรัพย์		253,932,524	261,759,602
ค่าใช้จ่ายอื่น		14,915,098	11,844,083
รวมค่าใช้จ่าย		<u>179,042,046,928</u>	<u>53,751,499,503</u>
ขาดทุนสุทธิ	13	<u>(89,257,581,781)</u>	<u>(30,023,861,950)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	2562	2561
ขาดทุนสุทธิ	(89,257,581,781)	(30,023,861,950)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	-	-
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	<u>(89,257,581,781)</u>	<u>(30,023,861,950)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	สำรองพิเศษ	ผลประโยชน์ประจำปี	หน่วย : บาท รวม
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2561	763,837,424,137	-	763,837,424,137
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี			
รับบริจาคทองคำจากคณะศิษยานุศิษย์ของพระธรรมวิสุทธิมงคล	16,534,131	-	16,534,131
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(25,791,891,011)	18,878,741,685	(6,913,149,326)
รับโอนค่าที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา	4,259,215,503	-	4,259,215,503
โอนค่าใช้จ่ายที่ลดลงของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา	(8,491,186,442)	(18,878,741,685)	(27,369,928,127)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2561	<u>733,830,096,318</u>	<u>-</u>	<u>733,830,096,318</u>
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2562	733,830,096,318	-	733,830,096,318
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี			
รับบริจาคทองคำจากคณะศิษยานุศิษย์ของพระธรรมวิสุทธิมงคล	10,624,013	-	10,624,013
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(10,357,734,699)	27,254,447,662	16,896,712,963
รับโอนค่าที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา	29,831,874,382	-	29,831,874,382
โอนค่าใช้จ่ายที่ลดลงของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา	(108,731,721,464)	(27,254,447,662)	(135,986,169,126)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2562	<u>644,583,138,550</u>	<u>-</u>	<u>644,583,138,550</u>
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
ขาดทุนสุทธิ		(89,257,581,781)	(30,023,861,950)
รายการปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน :			
(กำไร) ขาดทุนจากการปรับราคาหลักทรัพย์		(28,561,389,840)	7,937,775,887
ขาดทุนจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนสินทรัพย์สุทธิ		155,284,458,351	42,269,076,491
ดอกเบี้ยรับ		(32,775,735,126)	(23,544,362,786)
เงินสดรับดอกเบี้ย		31,166,418,438	23,665,538,529
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน			
สินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน		35,856,170,042	20,304,166,171
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)			
เงินฝากต่างประเทศ		167,319,209,059	(25,329,178,783)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์		(364,737,948,782)	(78,091,070,683)
สินทรัพย์อื่น		(5,953,077)	(2,273)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
หนี้สินอื่น		1,114,259,614	4,083,667,016
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน		(160,454,263,144)	(79,032,418,552)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เพิ่มธนบัตรออกใช้		50,000,000,000	50,000,000,000
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน		50,000,000,000	50,000,000,000
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด		(16,996,842,066)	5,483,153,168
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลง สุทธิ		(127,451,105,210)	(23,549,265,384)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี		381,212,694,544	404,761,959,928
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	5	253,761,589,334	381,212,694,544

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ทุนสำรองเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไป

ทุนสำรองเงินตรา จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา โดยให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นผู้รักษา และให้กันไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากสินทรัพย์อื่น ๆ ที่เป็นของ ธปท. ตามมาตรา 26 และ 28 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของทุนสำรองเงินตรา ธปท. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงแนวปฏิบัติที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี ยกเว้นส่วนที่มีข้อกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ธปท. ต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณการ และข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกโดยวิธีเปลี่ยนแปลงทันทีเป็นต้นไป

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

3.1.1 รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชีเป็นการเฉพาะ ส่วนรายได้อื่นที่มีใช้รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.1.2 ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการฝากเงินในต่างประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยติดลบแสดงเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายอื่น

3.2 ทุนสำรองเงินตรา ตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย 3 บัญชี ดังนี้

3.2.1 บัญชีทุนสำรองเงินตรา เป็นบัญชีที่หมุนหลังธนบัตรออกใช้

3.2.2 บัญชีสำรองพิเศษ เป็นบัญชีสะสมเงินคงเหลือของบัญชีผลประโยชน์ประจำปีในแต่ละปี และรับโอนค่าที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา นอกจากนั้น สินทรัพย์ที่มีอยู่ในบัญชีสามารถโอนไปบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อการออกใช้ธนบัตร และเมื่อมีการถอนธนบัตรดังกล่าวคืนจากธนบัตรออกใช้จะโอนสินทรัพย์ที่มีค่าเท่ากับจากบัญชีทุนสำรองเงินตราเข้าบัญชีสำรองพิเศษ

3.2.3 บัญชีผลประโยชน์ประจำปี บันทึกผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษในแต่ละปี รวมถึงบันทึกค่าใช้จ่ายที่ลดลงของบัญชีทุนสำรองเงินตราและจ่ายค่าใช้จ่ายในแต่ละปี สำหรับสินทรัพย์คงเหลือในบัญชีหลังจากหักค่าใช้จ่ายเมื่อสิ้นปีจะโอนเข้าบัญชีสำรองพิเศษหรือบัญชีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

3.3 การคำนวณค่าแห่งสินทรัพย์ที่เป็นหรือรับเข้าเป็นทุนสำรองเงินตรา

สินทรัพย์ต่างประเทศ คำนวณตามราคาหรือจำนวน ดังนี้

3.3.1 ทองคำและหลักทรัพย์ต่างประเทศ คำนวณตามราคาในตลาดต่างประเทศเมื่อสิ้นปีแต่ละปี หากเป็นทองคำและหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ซื้อในระหว่างปีคำนวณตามราคาซื้อขายจนถึงเวลาตราค่าเมื่อสิ้นปีที่ซื้อ

3.3.2 เงินตราต่างประเทศ คำนวณตามจำนวนเงินฝากในขณะนั้น

3.3.3 หลักทรัพย์รัฐบาลไทย คำนวณตามราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่ซื้อหรือรับช่วงซื้อลดหรือที่ตราไว้แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

3.3.4 รายการที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศอื่น คำนวณตามจำนวนคงค้าง

สินทรัพย์ต่างประเทศบันทึกบัญชีเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามอัตราตลาดต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี ทองคำและเงินที่ได้รับบริจาคจะรับเข้าบัญชีสำรองพิเศษตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมูลค่าทองคำที่รับบริจาคจะบันทึกบัญชีหลังจากวิเคราะห์ความบริสุทธิ์ของทองคำแล้วด้วยราคาในตลาดต่างประเทศซึ่งเป็นราคาที่ได้รับอนุมัติให้บันทึกบัญชี

สำหรับการตราค่าสินทรัพย์ใช้ราคาและอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน ตามแนวทางปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด โดยผลต่างจากการตราค่าสินทรัพย์ (การปรับราคาและการปรับอัตราแลกเปลี่ยน) จะรับรู้เข้างบกำไรขาดทุน ทั้งนี้ ผลต่างจากการตราค่าสินทรัพย์ของบัญชีสำรองพิเศษและบัญชีผลประโยชน์ประจำปีจะรับรู้การเปลี่ยนแปลงเข้าบัญชีนั้น ๆ ยกเว้นผลต่างจากการตราค่าสินทรัพย์ของบัญชีทุนสำรองเงินตราจะรับรู้ค่าที่เพิ่มขึ้นเข้าบัญชีสำรองพิเศษ และรับรู้ค่าที่ลดลงโดยโอนค่าใช้จ่ายจากบัญชีผลประโยชน์ประจำปี

3.4 การตราค่าสินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตรา

ธปท. ตราค่าสินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตราทุกสิ้นปี

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตรา

3.5.1 ผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี หรือบัญชีสำรองพิเศษในแต่ละปี ได้รับขึ้นบัญชีผลประโยชน์ประจำปี และใช้จ่ายเพื่อการในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การพิมพ์ธนบัตร
- (2) การออกและจัดการธนบัตร
- (3) การชดเชยค่าแห่งสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่ลดลง
- (4) การจัดการเกี่ยวกับสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ

3.5.2 สินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่มีค่าเพิ่มขึ้น โอนส่วนที่เพิ่มนั้นเข้าบัญชีสำรองพิเศษ

4. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลใช้บังคับในอนาคต

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของทุนสำรองเงินตรา และจะมีผลใช้บังคับกับการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป มีดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

ทุนสำรองเงินตรา ประเมินผลกระทบของการถือปฏิบัติมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวแล้ว ไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการเงินในปีที่เรื่อนำมาถือปฏิบัติ

5. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	69	305
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	<u>253,693</u>	<u>380,908</u>
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	253,762	381,213
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ)	<u>9,258</u>	<u>176,940</u>
รวม	<u>263,020</u>	<u>558,153</u>

เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ) มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ฝากไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

6. ทองคำ

ทองคำ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีจำนวน 226,064 ล้านบาท และ 205,674 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมูลค่าทองคำที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากการปรับราคาทองคำด้วยราคาดอลลาร์ ณ วันสิ้นปี เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562 ทุนสำรองเงินตราได้รับมอบทองคำจากคณะศิษยานุศิษย์ของพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัวญาณสัมปันโน) หลังจากเจาะวิเคราะห์หาค่าความบริสุทธิ์แล้วคิดเป็น 7,980.18 กรัม หรือเทียบเท่า 256.570 ทROYเอานซ์ (XAU) ซึ่งคิดเป็นจำนวนเงินมูลค่า 11 ล้านบาท โดยบันทึกทองคำดังกล่าวเข้าบัญชีสำรองพิเศษด้วยราคาดอลลาร์ ณ วันรับบริจาค

7. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ตัวเงินคลังและตราสารหนี้ระยะสั้น	302,545	374,888
พันธบัตรและตราสารหนี้ระยะยาว	<u>1,760,918</u>	<u>1,452,970</u>
รวม	<u>2,063,463</u>	<u>1,827,858</u>

8. สินทรัพย์อื่น

สินทรัพย์อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จำนวน 7,663 ล้านบาท และ 6,658 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นดอกเบียค้ำรับจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ จำนวน 7,655 ล้านบาท และ 6,207 ล้านบาท ตามลำดับ และมีดอกเบียค้ำรับจากเงินฝาก จำนวน 2 ล้านบาท และ 450 ล้านบาท ตามลำดับ

9. งบัตตรอกใช้ (บัญชีทุนสำรองเงินตรา)

สินทรัพย์หมุนหลังงบัตตรอกใช้ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	242,541	527,292
หลักทรัพย์ต่างประเทศ	<u>1,666,944</u>	<u>1,332,193</u>
รวม	<u>1,909,485</u>	<u>1,859,485</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราก่อนตีราคาประจำปี มีจำนวน 1,909,485 ล้านบาท เมื่อตีราคาสินทรัพย์ประจำปีแล้ว มีกำไรจากการปรับราคาเงินลงทุนประจำปี จำนวน 23,536 ล้านบาท และมีผลขาดทุนจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศประจำปี จำนวน 134,901 ล้านบาท จึงได้โอนสินทรัพย์จากบัญชีผลประโยชน์ประจำปีคงเหลือ ณ วันสิ้นปี จำนวน 26,169 ล้านบาท และได้โอนสินทรัพย์จากบัญชีสำรองพิเศษ จำนวน 108,732 ล้านบาท ขดใช้ผลขาดทุนจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว เพื่อให้มูลค่าของสินทรัพย์หมุนหลังงบัตตรอกใช้ในบัญชีทุนสำรองเงินตรามีค่ารวมกันทั้งสิ้นร้อยละร้อยของจำนวนงบัตตรอกใช้

10. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เจ้าหนี้ ธปท.	50	38
เจ้าหนี้กิจการธนบัตร	6,087	4,989
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>5</u>	<u>1</u>
รวม	<u>6,142</u>	<u>5,028</u>

11. สำรองพิเศษ มีการเคลื่อนไหวดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	733,830	763,838
ทองคำรับบริจาค (ดูหมายเหตุข้อ 6)	<u>11</u>	<u>16</u>
	733,841	763,854
ขาดทุนสุทธิสำหรับปี	<u>(89,258)</u>	<u>(30,024)</u>
ยอดยกไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>644,583</u>	<u>733,830</u>

12. ผลประโยชน์ประจำปี ประกอบด้วย

บัญชีผลประโยชน์ประจำปี 2562 และ 2561 มีกำไรก่อนโอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงจากการตีราคาสินทรัพย์ ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี จำนวน 26,169 ล้านบาท และ 15,529 ล้านบาท ตามลำดับ (ดูหมายเหตุข้อ 13) กำไรจำนวนดังกล่าวได้โอนไปชดเชยมูลค่าสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่ลดลงทั้งจำนวน จึงไม่มีกำไรคงเหลือ ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปี เพื่อโอนเข้าบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดเชยความเสียหายของกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ตามมาตรา 7 (2) แห่งพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555

13. ผลการดำเนินงานสำหรับปี 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562			
	ทุนสำรอง เงินตรา	สำรอง พิเศษ	ผลประโยชน์ ประจำปี	รวม
รายได้				
ดอกเบี้ยรับ	-	-	32,776	32,776
กำไรจากเงินลงทุนสุทธิ	28,747	7,042	28	35,817
กำไรจากทองคำสุทธิ	-	20,379	-	20,379
รายได้อื่น	-	-	812	812
รวมรายได้	28,747	27,421	33,616	89,784
ค่าใช้จ่าย				
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ	134,901	37,779	2,471	175,151
ค่าธนบัตร	-	-	3,622	3,622
ค่าใช้จ่ายในการบริหารสินทรัพย์	-	-	254	254
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	-	15	15
รวมค่าใช้จ่าย	134,901	37,779	6,362	179,042
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(106,154)	(10,358)	27,254	(89,258)
โอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงจากการขายสินทรัพย์ในบัญชี				
ทุนสำรองเงินตรา ระหว่างปีจากเงินลงทุน	(5,211)	6,296	(1,085)	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนโอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงในบัญชี				
ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี	(111,365)	(4,062)	26,169	(89,258)
โอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงจากการตีราคาสินทรัพย์ในบัญชี				
ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี				
จากการปรับราคาเงินลงทุน	(23,536)	23,536	-	-
จากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	134,901	(108,732)	(26,169)	-
ขาดทุนสุทธิ	-	(89,258)	-	(89,258)

13. ผลการดำเนินงานสำหรับปี 2562 และ 2561 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2561			
	ทุนสำรอง เงินตรา	สำรอง พิเศษ	ผลประโยชน์ ประจำปี	รวม
รายได้				
ดอกเบี้ยรับ	-	-	23,544	23,544
รายได้อื่น	-	-	183	183
รวมรายได้	-	-	<u>23,727</u>	<u>23,727</u>
ค่าใช้จ่าย				
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ	21,388	18,921	528	40,837
ขาดทุน (กำไร) จากเงินลงทุนสุทธิ	1,723	2,149	(44)	3,828
ขาดทุนจากทองคำสุทธิ	-	4,722	-	4,722
ค่าธนบัตร	-	-	4,091	4,091
ค่าใช้จ่ายในการบริหารสินทรัพย์	-	-	261	261
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	-	12	12
รวมค่าใช้จ่าย	<u>23,111</u>	<u>25,792</u>	<u>4,848</u>	<u>53,751</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(23,111)	(25,792)	18,879	(30,024)
โอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงจากการขายสินทรัพย์ในบัญชี ทุนสำรองเงินตรา ระหว่างปีจากเงินลงทุน	(909)	4,259	(3,350)	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนโอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงในบัญชี ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี	(24,020)	(21,533)	15,529	(30,024)
โอนมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงจากการตีราคาสินทรัพย์ในบัญชี ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี				
จากการปรับราคาเงินลงทุน	2,632	-	(2,632)	-
จากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	21,388	(8,491)	(12,897)	-
ขาดทุนสุทธิ	<u>-</u>	<u>(30,024)</u>	<u>-</u>	<u>(30,024)</u>

14. การบริหารความเสี่ยงของทุนสำรองเงินตรา

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นมา ธปท. ได้ยกระดับฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) เป็นสายบริหารความเสี่ยงองค์กร (สบส.) โดยแยกการดำเนินงานของงานบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน ออกจากงานบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภาพรวมและปฏิบัติการ เนื่องจากภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เพิ่มขึ้น โดยจัดตั้งเป็นฝ่ายบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (ฝสจ.) และฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวม (ฝสภ.) ซึ่งดูแลงานด้านธรรมาภิบาลของ ธปท. ด้วย เพื่อให้ครอบคลุมงานภายในหน่วยงาน Governance Risk and Compliance

ทั้งนี้ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท. ยึดหลักการมีธรรมาภิบาล โดยจัดให้มีคณะกรรมการต่าง ๆ ทำหน้าที่ดูแลและจัดการการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) และคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสจ.) นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากกรรมการ ธปท. ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. เพื่อสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ธปท. และผู้บริหารระดับสูงได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของ ธปท. ภายใต้การบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีธรรมาภิบาลและเป็นมาตรฐานสากล

14.1 ความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงทางการเงินหลักของทุนสำรองเงินตราเป็นความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการที่สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ต่างประเทศที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในด้านเสถียรภาพของเงินบาท ดังนั้นเมื่อแปลงค่าสินทรัพย์ต่างประเทศเหล่านี้เป็นเงินบาท จะส่งผลให้เกิดกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน แม้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวจะยังคงมีมูลค่าที่เป็นเงินตราต่างประเทศจำนวนเท่าเดิมก็ตาม ยิ่งค่าเงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศมีความผันผวนมาก กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนก็จะมีค่าผันผวนมากขึ้นตาม

อย่างไรก็ดี ส่วนของทุนในทุนสำรองเงินตรามีขนาดเพียงพอที่จะสามารถรองรับความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนได้ระดับหนึ่ง

14.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

ในการบริหารจัดการทุนสำรองเงินตราซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเงินสำรองระหว่างประเทศนั้น จะคำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่อง และผลประโยชน์ตอบแทนของสินทรัพย์ตลอดจนความเสี่ยงในการบริหารจัดการเป็นสำคัญซึ่งการนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศนั้นจะส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

14.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ (ต่อ)

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อวัดค่าตามสกุลเงินที่มีความมั่นคงสูง

ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

14.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด ซึ่งปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านตลาดอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ อัตราดอกเบี้ย (Interest Rates) ซึ่งเกิดกับการลงทุนในตราสารหนี้ และอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rates) ซึ่งเกิดขึ้นกับการลงทุนในสกุลเงิน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) ให้มีการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสม และอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด รวมทั้งมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Tracking Error Limits) เพื่อควบคุมการบริหารที่เบี่ยงเบนออกจากดัชนีอ้างอิง ทั้งนี้ ธปท. มีระบบงานที่สามารถควบคุมติดตามการเบี่ยงเบนให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากลในการจัดทำเพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

14.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ได้ ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ลดลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

14.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ (ต่อ)

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

- (1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำมาก
- (2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit Equivalent Exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
- (3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิต โดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง
- (4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญและเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

14.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดจากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่อง และการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

14.3 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ

ฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวมเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการพัฒนารอบ เครื่องมือและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ ของ ธปท. ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยมีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร และปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า ธปท. จะสามารถดำเนินงานให้บรรลุตามพันธกิจของ ธปท. ได้ โดย ธปท. มีแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ดังนี้

14.3.1 การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk Management) ธปท. ได้พัฒนารอบการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถบ่งชี้วิเคราะห์ และติดตามประเด็นความเสี่ยงสำคัญ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ และมาตรฐานด้าน IT ได้อย่างทันการณ์ นอกจากนี้ ยังได้พัฒนามาตรฐานการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ให้สอดคล้องกับแผนงานสำคัญของ ธปท. ที่จะเริ่มใช้งานในปี 2563 ได้แก่ การใช้บริการคลาวด์ (Cloud) และการใช้ Distributed Ledger Technology (DLT) ในด้านการรับมือต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นนั้น ธปท. มีการดำเนินงานสอดคล้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 และยกระดับการป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองอย่างต่อเนื่อง โดยได้เริ่มใช้งานระบบป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล (Data Leak Prevention) และเพิ่มความสามารถของระบบป้องกันภัยไซเบอร์ให้มีความเท่าทันต่อภัยคุกคามที่มีความซับซ้อน (Advanced Threat Protection) รวมทั้งมีการพัฒนาและทดสอบแผนตอบสนอง

14.3 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเป็นประจำ และเสริมสร้างความตระหนักรู้ต่อภัยไซเบอร์อย่างต่อเนื่องโดยการทดสอบอีเมลปลอมแบบเสมือนจริง (Phishing Drill)

14.3.2 การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Risk Management) ธปท. ได้พัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายเพื่อใช้สำหรับการติดตามและประเมินความเสี่ยง รวมทั้งพัฒนากลไกการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท. นอกจากนี้ ธปท. โดยฝ่ายบริหารความเสี่ยงภาพรวมในฐานะผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ ธปท. ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 อยู่ระหว่างการพัฒนาเครื่องมือและกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูล (Data Protection Risk Management) เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎหมาย รวมถึงมาตรฐานสากล เช่น GDPR และ ISO 27701

14.3.3 การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) ธปท. ได้พัฒนาการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ในปี 2562 ธปท. ได้รับการรับรองตามมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (ISO 22301:2012) สำหรับระบบการชำระเงินที่ ธปท. ดูแล (BAHTNET และ ICAS) โดย ธปท. ได้จัดทำนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินประจำปี ที่ครอบคลุมแผนฉุกเฉินกรณีระบบงานสำคัญหยุดชะงักและการอพยพพนักงานไปยังศูนย์ปฏิบัติงานสำรอง กรณีเกิดเหตุในเวลาทำการ แผนการอพยพหนีไฟและระงับอัคคีภัย แผนฉุกเฉินรองรับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วง และปิดล้อม และการทดสอบการสื่อสารในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Call Tree) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ธปท. มีความพร้อมในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและสามารถดำเนินธุรกิจของธนาคารกลางได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือวิกฤตการณ์

เพื่อให้สามารถติดตามและรายงานความเสี่ยงสำคัญได้อย่างทันการณ์ ธปท. ได้ใช้เครื่องมือสำคัญในการบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการของ ธปท. ดังนี้

(1) การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment - CSA) ธปท. กำหนดให้ทุกส่วนงานดำเนินการประเมินความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อบ่งชี้และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานและแผนงานของส่วนงาน และวิเคราะห์ผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

(2) ตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators - KRIs) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลของสถานะความเสี่ยง (Risk Exposure) ครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญ และมีการรายงานความเสี่ยงสำคัญและแนวโน้มความเสี่ยง (Risk Dashboard) ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขหรือป้องกันได้ทันเวลาที่

14.3 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

(3) การรายงานเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Incident Reporting) ธปท. กำหนดให้ส่วนงานที่ได้รับความเสียหายและส่วนงานที่รับผิดชอบโดยตรงรายงานเหตุการณ์ความเสียหาย (Loss Incident) หรือเหตุการณ์ที่สามารถหลีกเลี่ยงความเสียหายไว้ได้ (Near-miss) ผ่านช่องทางระบบการบริหารความเสี่ยง (Risk Management System - RMS) เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ในการวิเคราะห์และหาแนวทางควบคุมและมาตรการป้องกันเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เหมาะสมต่อไป

15. มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงิน

15.1 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินแยกแสดงตามลำดับชั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม แยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

2562

	<u>ระดับ 1</u>	<u>ระดับ 2</u>	<u>ระดับ 3</u>	<u>รวม</u>
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	2,037,159	26,304	-	2,063,463
ทองคำ	<u>226,064</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>226,064</u>
รวม	<u>2,263,223</u>	<u>26,304</u>	<u>-</u>	<u>2,289,527</u>

หน่วย : ล้านบาท

2561

	<u>ระดับ 1</u>	<u>ระดับ 2</u>	<u>ระดับ 3</u>	<u>รวม</u>
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	1,757,314	70,544	-	1,827,858
ทองคำ	<u>205,674</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>205,674</u>
รวม	<u>1,962,988</u>	<u>70,544</u>	<u>-</u>	<u>2,033,532</u>

ในปี 2562 ธปท. ได้ทบทวนและปรับลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านสภาพคล่องของหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ และได้ปรับข้อมูลในปี 2561 เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ โดยไม่มีผลกระทบกับงบแสดงฐานะการเงินที่ได้รายงานไว้แล้ว ทั้งนี้ การปรับลำดับชั้นดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงขอบเขตการลงทุนของ ธปท.

15.2 ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์อย่างเดียวกัน และ ธปท. สามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า

ระดับ 2 เป็นราคาเสนอซื้อขายที่คำนวณโดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้น

ระดับ 3 เป็นราคาเสนอซื้อขายที่คำนวณจากแบบจำลองและเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้จากตลาด ซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้น

15.3 วิธีการวัดมูลค่าและเทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศและทองคำ ใช้ราคาตลาดที่เผยแพร่โดยสถาบันที่เป็นที่ยอมรับในตลาดนั้น ๆ โดยพิจารณาจากสภาพคล่องของหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์นั้นเป็นสำคัญ กรณีที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สถาบันผู้เผยแพร่ข้อมูลราคาจะใช้ราคาอ้างอิงจากกลุ่มสถาบันการเงินผู้ค้าหลักทรัพย์โดยตรง กรณีที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่มีสภาพคล่องหรือในตลาดที่ไม่มีสภาพคล่อง ซึ่งไม่มีราคาตลาดที่น่าเชื่อถือ ผู้จัดทำข้อมูลราคาจะคำนวณมูลค่าด้วยแบบจำลองที่ใช้กันแพร่หลาย โดยใช้ข้อมูลราคาตลาดของสินทรัพย์ที่เทียบเคียงกันได้

16. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงินเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2563

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของกิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบ งบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของกิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกิจการ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนด โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกิจการในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกิจการ หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกิจการ

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกิจการ

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปรูเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปรูว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกิจการในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กิจการต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายศตวรรษ บุญไทย)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๕

(นางเปรมฤดี ทรงศิริ)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝาก	5	1,606,508,323	2,703,829,675
ลูกหนี้การค้า		6,103,784,751	4,991,549,579
สินค้าคงเหลือ	6	2,378,187,590	2,393,625,605
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	149,895,651	58,757,533
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		10,238,376,315	10,147,762,392
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8	3,911,382,324	4,226,968,072
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9	37,948,760	31,692,229
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	742,455,251	293,944,623
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		4,691,786,335	4,552,604,924
รวมสินทรัพย์		14,930,162,650	14,700,367,316

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2562	2561
หนี้สินและส่วนของทุน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		4,294,881	6,586,467
เจ้าหนี้อื่น	11	90,741,067	36,990,757
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	12	45,542,230	31,844,125
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>140,578,178</u>	<u>75,421,349</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	13	2,681,584,281	2,817,141,568
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		<u>63,038,820</u>	<u>63,710,858</u>
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>2,744,623,101</u>	<u>2,880,852,426</u>
รวมหนี้สิน		<u>2,885,201,279</u>	<u>2,956,273,775</u>
ส่วนของทุน			
ทุนเพื่อการจัดตั้งกิจการธนบัตร		9,938,461,543	9,938,461,543
เงินสำรองทั่วไป	14	993,846,154	993,846,154
กำไรสะสม		<u>1,112,653,674</u>	<u>811,785,844</u>
รวมส่วนของทุน		<u>12,044,961,371</u>	<u>11,744,093,541</u>
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		<u><u>14,930,162,650</u></u>	<u><u>14,700,367,316</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายวิโรฒ สันติประภาพ)

ผู้ว่าการ

(นางรินวลัย กัทธเธียรชัย)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและการบัญชี

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2562	2561
รายได้จากการขาย		3,684,445,016	4,136,434,289
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย	15	<u>(2,087,873,257)</u>	<u>(1,958,368,832)</u>
กำไรขั้นต้น		1,596,571,759	2,178,065,457
<u>บวก</u> รายได้อื่น	16	<u>727,026,220</u>	<u>38,273,250</u>
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	17	<u>(1,126,513,077)</u>	<u>(1,115,512,515)</u>
กำไรสุทธิ		<u>1,197,084,902</u>	<u>1,100,826,192</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	2562	หน่วย : บาท 2561
กำไรสุทธิ	1,197,084,902	1,100,826,192
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้		
ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
ขาดทุนจากการประมาณการตาม		
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(84,431,228)	(289,040,348)
รวมขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(84,431,228)	(289,040,348)
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	<u>1,112,653,674</u>	<u>811,785,844</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุนเพื่อการจัดตั้ง กิจการธนบัตร	เงินสำรองทั่วไป	กำไรสะสม	รวม
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2561	9,938,461,543	691,894,715	484,995,828	11,115,352,086
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี				
จัดสรรกำไรสุทธิงวดก่อนเข้าเงินสำรองทั่วไป	14 -	301,951,439	(301,951,439)	-
โอนกำไรสะสมเข้าบัญชีผลประโยชน์ประจำปีทุนสำรองเงินตรา	-	-	(183,044,389)	(183,044,389)
กำไรสุทธิสำหรับปี	-	-	1,100,826,192	1,100,826,192
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	(289,040,348)	(289,040,348)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2561	9,938,461,543	993,846,154	811,785,844	11,744,093,541
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2562	9,938,461,543	993,846,154	811,785,844	11,744,093,541
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี				
โอนกำไรสะสมเข้าบัญชีผลประโยชน์ประจำปีทุนสำรองเงินตรา	-	-	(811,785,844)	(811,785,844)
กำไรสุทธิสำหรับปี	-	-	1,197,084,902	1,197,084,902
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	(84,431,228)	(84,431,228)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2562	9,938,461,543	993,846,154	1,112,653,674	12,044,961,371

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กิจการธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	1,197,084,902	1,100,826,192
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	448,768,469	421,067,606
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(709,765,403)	-
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด	73,379,642	40,727,986
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี (เพิ่มขึ้น) ลดลง สุทธิ	(95,222)	592,424
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เพิ่มขึ้น) ลดลง สุทธิ	(6,160)	63,484
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ	11,351,016	7,325,734
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	97,774,292	89,087,817
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน		
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	1,118,491,536	1,659,691,243
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
ลูกหนี้การค้า	(1,112,235,172)	(4,086,008,289)
สินค้าคงเหลือ	15,438,015	(586,847,161)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	33,868,041	51,825,057
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(2)	-
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เจ้าหนี้การค้า	(2,291,586)	(14,993,956)
เจ้าหนี้อื่น	53,750,310	17,814,399
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,347,089	(5,641,117)
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	(317,762,807)	(272,630,891)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(672,038)	5,840,295
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(209,066,614)	(3,230,950,420)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(133,481,672)	(360,898,590)
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	150,000,000	-
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(19,607,580)	(23,153,517)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(3,089,252)	(384,052,107)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
โอนกำไรสะสมเข้าบัญชีผลประโยชน์ประจำปีทุนสำรองเงินตรา	(811,785,844)	(183,044,389)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(811,785,844)	(183,044,389)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด	(73,379,642)	(40,727,986)
เงินสดและเงินฝากลดลงสุทธิ	(1,097,321,352)	(3,838,774,902)
เงินสดและเงินฝาก ณ วันต้นปี	2,703,829,675	6,542,604,577
เงินสดและเงินฝาก ณ วันสิ้นปี	1,606,508,323	2,703,829,675

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กิจการธนบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไป

กิจการธนบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย (สายออกบัตรธนาการ) อยู่ภายใต้ข้อบังคับธนาการแห่งประเทศไทย (รพท.) ว่าด้วยการบริหารกิจการธนบัตร พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ ผลิตและบริหารจัดการธนบัตรอย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย เพื่อให้ธนบัตรหมุนเวียนมีสภาพดี ยากต่อการปลอมแปลง และเพียงพอต่อความต้องการของระบบเศรษฐกิจ เป็นที่เชื่อมั่นและพึงพอใจของประชาชน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติธนาการแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป หมายถึง มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กิจการธนบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย ต้องใช้วิจารณ์ญาณ การประมาณการ และข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชี และการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกโดยวิธีเปลี่ยนแปลงที่เริ่มต้นไป

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้จากการขายรับรู้เมื่อลูกค้ามีอำนาจควบคุมในสินค้าด้วยจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะมีสิทธิได้รับ ซึ่งโดยทั่วไปเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า

รายได้อื่น ๆ และค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.2 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

กิจการธนบัตรบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน โดยพิจารณาใช้เครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยง ประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ภายในกรอบที่กำหนดไว้

3.3 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยประเมินค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับ ผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงิน และการวิเคราะห์อายุหนี้

3.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุนถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

3.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดินแสดงด้วยราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการให้ประโยชน์เกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์

อายุการให้ประโยชน์

อาคาร สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง

5-20 ปี

เครื่องจักร และอุปกรณ์

3-15 ปี

วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ มีการทบทวนทุกสิ้นปี

3.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์

3.7 การคำนวณต้นทุนการผลิต

ธนบัตร ใช้วิธีต้นทุนช่วงการผลิต (Process Cost Method)

สิ่งพิมพ์อื่น ใช้วิธีต้นทุนงานสั่งทำ (Job Order Cost Method)

3.8 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.8.1 โครงการสมทบเงิน

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้กิจการธนบัตร จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว เงินส่วนที่กิจการธนบัตรจ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.8.2 โครงการผลประโยชน์

โครงการผลประโยชน์ ประกอบด้วย โครงการบำเหน็จบำนาญ ตามข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน ตามระเบียบ ธปท. เรื่อง การรักษาพยาบาล

การผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) แสดงเป็นหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยมูลค่าปัจจุบัน และรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดขึ้น

4. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลใช้บังคับในอนาคต

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กิจการธนบัตร และจะมีผลใช้บังคับกับการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป มีดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

กิจการธนบัตร ประเมินผลกระทบของการถือปฏิบัติมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวแล้ว ไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการเงินในปีที่เริ่มนำมาถือปฏิบัติ

5. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
เงินสด	1	5
เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย	789	1,897
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	816	802
รวม	<u>1,606</u>	<u>2,704</u>

กิจการธนบัตรมีนโยบายรักษาระดับเงินสดและเงินฝากธนาคาร เพื่อให้มีสภาพคล่องที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการจ่ายชำระภาระที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจตามปกติ

6. สินค้ำคงเหลือ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562	2561
สินค้ำสำเร็จรูปธนบัตร	1,402	1,580
งานระหว่างทำ	200	105
งานระหว่างทำผลิตภัณฑ์คงค้ำ	20	47
วัตถุดิบและวัสดุคงคลัง	751	658
วัสดุทั่วไป	3	2
วัสดุงานธนบัตร	<u>2</u>	<u>2</u>
รวม	<u>2,378</u>	<u>2,394</u>

7. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562	2561
ลูกหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	3	3
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	21	55
ลูกหนี้จากการจำหน่ายสินทรัพย์ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	125	-
อื่น ๆ	<u>1</u>	<u>1</u>
รวม	<u>150</u>	<u>59</u>

8. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	สุทธิ
ที่ดิน	1,233	-	14	1,219	-	-	-	-	1,219
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,721	3	-	3,724	2,081	184	-	2,265	1,459
เครื่องจักรและอุปกรณ์	6,435	240	11	6,664	5,212	251	-	5,463	1,201
สินทรัพย์ระหว่างทำ	<u>131</u>	<u>144</u>	<u>243</u>	<u>32</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>32</u>
รวม	<u>11,520</u>	<u>387</u>	<u>268</u>	<u>11,639</u>	<u>7,293</u>	<u>435</u>	<u>-</u>	<u>7,728</u>	<u>3,911</u>

8. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2561								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	สุทธิ
ที่ดิน	1,233	-	-	1,233	-	-	-	-	1,233
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,719	2	-	3,721	1,896	185	-	2,081	1,640
เครื่องจักรและอุปกรณ์	6,104	344	13	6,435	4,987	228	3	5,212	1,223
สินทรัพย์ระหว่างทำ	105	379	353	131	-	-	-	-	131
รวม	<u>11,161</u>	<u>725</u>	<u>366</u>	<u>11,520</u>	<u>6,883</u>	<u>413</u>	<u>3</u>	<u>7,293</u>	<u>4,227</u>

ค่าเสื่อมราคาประจำปี 2562 และ 2561 มีจำนวน 435 ล้านบาท และ 413 ล้านบาท ซึ่งแสดงรวมในต้นทุนขายจำนวน 280 ล้านบาท และ 257 ล้านบาท และแสดงในค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 155 ล้านบาท และ 156 ล้านบาท ตามลำดับ

9. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562								
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	สุทธิ
โปรแกรมคอมพิวเตอร์									
และระบบงาน	239	19	-	258	207	13	-	220	38
รวม	<u>239</u>	<u>19</u>	<u>-</u>	<u>258</u>	<u>207</u>	<u>13</u>	<u>-</u>	<u>220</u>	<u>38</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2561								
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	สุทธิ
โปรแกรมคอมพิวเตอร์									
และระบบงาน	216	23	-	239	199	8	-	207	32
รวม	<u>216</u>	<u>23</u>	<u>-</u>	<u>239</u>	<u>199</u>	<u>8</u>	<u>-</u>	<u>207</u>	<u>32</u>

ค่าตัดจำหน่ายประจำปี 2562 และ 2561 มีจำนวน 13 ล้านบาท และ 8 ล้านบาท ตามลำดับ

10. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	2562	2561
ที่ดินไม่ใช่ประโยชน์	14	290
ลูกหนี้จากการจำหน่ายสินทรัพย์ส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกิน 1 ปี	725	-
อื่น ๆ	<u>4</u>	<u>4</u>
รวม	<u>743</u>	<u>294</u>

11. เจ้าหนี้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562	2561
เจ้าหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	90	36
อื่น ๆ	<u>1</u>	<u>1</u>
รวม	<u>91</u>	<u>37</u>

12. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	35	24
อื่น ๆ	<u>10</u>	<u>8</u>
รวม	<u>45</u>	<u>32</u>

13. หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน

หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ประกอบด้วย หนี้สินตามโครงการบำเหน็จบำนาญ 1,543 ล้านบาท และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน 1,139 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2562	2561
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	2,817	2,712
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	35	39
ต้นทุนดอกเบี้ย	63	50
ผลประโยชน์ที่จ่ายและโอนระหว่างปี	(317)	(273)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	<u>84</u>	<u>289</u>
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>2,682</u>	<u>2,817</u>

13. หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน (ต่อ)

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

	2562	2561
อัตราคิดลด	2.67% - 6.74%	2.16% - 5.57%
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	6.50%	6.50%
อัตราแนวโน้มต้นทุนการรักษาพยาบาล	2.00%	2.00%
อายุขัย	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2560	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2560

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
อัตราคิดลด		
อัตราเพิ่มขึ้น 1%	(230)	(256)
อัตราลดลง 1%	266	299

การวิเคราะห์การครบกําหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์ที่คำนวณจากภาระผูกพันตามโครงการ ผลประโยชน์ซึ่งคาดว่าจะจ่ายชำระในอนาคตก่อนการคิดลด

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 1 ปี	224	214
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกิน 1 ปี ถึง 5 ปี	997	961
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกิน 5 ปี ถึง 10 ปี	1,365	1,344

14. เงินสำรองทั่วไป

เงินสำรองทั่วไปเป็นเงินสำรองที่จัดสรรจากกำไรสุทธิงวดก่อนเพื่อขาดทุน และเพื่อวัตถุประสงค์อื่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสายออกบัตรธนาคาร เป็นไปตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการธนบัตร พ.ศ. 2552 (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2555) ข้อ 6.13.2 ทั้งนี้ คณะกรรมการสายออกบัตรธนาคาร ในการประชุมครั้งที่ 4/2560 วันที่ 19 เมษายน 2560 เห็นชอบให้กิจการธนบัตรกันเงินสำรองจากกำไรในแต่ละปีเพื่อสะสมเงินสำรองทั่วไปรวมให้ได้เท่ากับร้อยละ 10 ของทุนเพื่อการจัดตั้งกิจการธนบัตร รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงเงินสำรองทั่วไป ปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

15. ต้นทุนขาย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือต้นงวด	1,580	1,389
<u>บวก</u> สินค้าผลิตเสร็จระหว่างงวด	<u>1,910</u>	<u>2,149</u>
สินค้าสำเร็จรูปมีไว้เพื่อขาย	3,490	3,538
<u>หัก</u> สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด	<u>1,402</u>	<u>1,580</u>
ต้นทุนขาย	<u>2,088</u>	<u>1,958</u>

16. รายได้อื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
รับชดใช้ค่ากระดาชบกพร่อง	5	18
รายได้ค่าปรับ - อื่น ๆ	7	18
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	710	-
<u>อื่น ๆ</u>	<u>5</u>	<u>2</u>
รวม	<u>727</u>	<u>38</u>

17. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	645	680
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	47	47
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	162	160
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	33	17
<u>อื่น ๆ</u>	<u>240</u>	<u>212</u>
รวม	<u>1,127</u>	<u>1,116</u>

18. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะที่สำคัญ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
การเปลี่ยนแปลงของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ	110	(280)
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	933	1,163
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	1,227	1,252
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	448	421
ค่าบริการรักษาความปลอดภัย	127	131

19. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงินเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2563